

Landbruksdirektoratet
v/ Marit Jerven
postmottak@landbruksdirektoratet.no

Røros 20. mai. 2022

Rørosmeieriet as
v/ Meieribestyrer Trond V. Lund
trond@rorosmeieriet.no

HØRINGSUTTALELSE ANGÅENDE FORSLAG TIL ENDRING AV FORSKRIFT OM SATSER I PRISUTJEVNINGSORDNINGEN FOR MELK OG SATSER FOR PRODUKSJONSFLØTE OG TILVIRKNINGSVERDI PÅ SMØR

Det vises til brev fra Landbruksdirektoratet av 1. april 2022 deres ref. 22/3489 - 3. Rørosmeieriet ønsker å komme med noen innspill til høringa.

GENERELT

Rørosmeieriet står i en krevende situasjon med bortfall av særskilt distribusjonstilskudd fra høsten 2021 (klagen på vedtaket behandles nå i LMD). Videre ble det ikke enighet om å innføre statlig pristilskudd til økologisk mjølk i den nylig signerte jordbruksavtalen. Dette til tross for at rapporten Ldir har utarbeidet på oppdrag fra LMD, som følge av fjorårets JBO, sier at kostnaden ved lav anvendelsesgrad i stor grad bør dekkes av Staten hvis målet er å ha økologisk mjølkeproduksjon i hele landet.

Det vil si at vi som foredler økologisk mjølk (og våre kunder) fortsatt må betale ekstrakostnadene ved lav anvendelsesgrad for økologisk mjølk. De økte satsene i prisgruppe 2 i prisutjevningsordningen vil ytterligere svekke konkurransesituasjonen til norsk økologisk mjølk i forhold til importerte økologiske meieriprodukter.

2.1.3 Prisdifferensiering

Prisutjevningsordningen (PU) skal sikre foredling av hele mjølkkeliteren og økt avsetning av norsk mjølk, samt oppnåelse av målpris uavhengig av hvor den er produsert i vårt langstrakte land. Prisdifferensieringen har som formål å regulere prisen på mjølk som råvare til ulike anvendelser, for å sikre mjølkeuttaket og produsentenes mulighet til å realisere jordbruksavtalens målpris på mjølk.

I prisutjevningsordningen plasseres ferdigvareproduktene inn mot avgift, tilskudd eller nullsats avhengig av produktets beregna priselastisitet. Eksempelvis er yoghurt naturell plassert i prisgruppe 1 (sure og søte smaksatte flytende melkeprodukter og ferske oster), her er det priselastisiteten og importen som etter vår forståelse har vært avgjørende for at yoghurt naturell bli vurdert til å tilhøre samme prisgruppe som smaksatte produkter. Følgelig har man muligheter i prisutjevningsordningen hvis anledningen benyttes.

Vi bruker her Tine som tall-eksempel iom at de har både økologisk og konvensjonell vare som bør være rimelig direkte sammenlignbare.

Tabell 1 (basert på vedlegg 1) Priser på Tines melk 1 ltr på oda.no:

	Konvensjonell	Øko	Diff.
Helmelk	19,40	25,10	5,70
Lettmelk 1%	18,30	22,90	4,60
Lettmelk 0,5% og 0,7%	17,40	23,10	5,70

Slik vi ser av høringa om PU i 2016, så er priselastisiteten til konsummjølk satt til -0,25, ost -0,40 og yoghurt -0,5 (beregnet i 2002).

Teorien sier at en solgt volum av en vare med en priselastisitet på -0,25 vil påvirkes lite av ev. prisendring. Av prisdifferansene på produktene i tabell 1, så ser vi at helmelk øko Tine har en pris som er 29% høyere enn konvensjonell Tine. Vi vet at råvareprisen på konvensjonell og økologisk vare har en differanse på minst 1,40 (økomerpris) og utgjør en stor del av denne prisdifferansen. Ulik startstrek har betydning for utregning av priselastisitet og bør hensyntas i PU. Når konvensjonell mjølks priselastisitet legges til grunn for en økomjølks med vesentlig høyere pris – grunnet høyere råvarepris – er mye av handlingsrommet som elastisiteten tilsynelatende gir, brukt opp allerede før økomjølka tillegges avgift i prisgruppe 2. Regnestykket blir annerledes.

Som følge av dette og i tråd med rapporten «Verdikjeden for økologisk melk» så ber vi direktoratet om snarest å iverksette undersøkelser av priselastisitet knyttet til økologiske meieriprodukter og sammenligne med priselastisitetene til konvensjonelle meieriprodukter.

Vi mener at beregningene vil vise behovet for at økologisk mjølk foredlet til konsum bør, som en harmonisering av råvarekostnaden innenfor elastisiteten til konsum, innplasseres i Prisgruppe 1 for å skape handlingsrom til å sette fart på ytterligere anvendelse og innovasjon i den norske meierikategorien. Begrunnelsen for dette er lik begrunnelsene som er gitt for innplasseringa av yoghurt naturell i prisgruppe 1, samt også konsum geitemelk som er innplassert i prisgruppe 3. En annen mulighet er å harmonisere for differansen i råvareprisen gjennom en korreksjon per liter økomjølks.

ANNET

Vi vil også uttrykke vår bekymring for PU-ordningas utvikling på sikt med tanke på at dette året ser ut til å by på en enda større nedgang i volum for prisgruppe 2 enn tallene forut Covid-årene kunne indikere. Det utfordrer bæreevnen til ordninga, og vi ber direktoratet om å igangsette et større arbeid med å se på hvordan markedsbalanseringa kan se ut i fremtida med tanke på stadig nedgang på volum i prisgruppe 2.

Meieriaktørenes felles produktmikks kan sees på som relativt stabil, iberegnet det faktum at det drikkes stadig mindre konsummjølk – prisgruppe 2 får derfor en stadig økt belastning i form av å bære den største andelen av oppdraget med å finansiere prisutjevningens ordninga.

Vi stiller gjerne på et møte for innspill til videre arbeid og muntlig formidling og utfylling av vårt budskap.

Med vennlig hilsen

Rørosmeieriet as

(sign)

Trond V. Lund

Meieribestyrer

Vedlegg 1: Priser fra oda.no 20. mai 2022

kr 25,10
kr 25,10 per l

Tine Helmelk
Økologisk, 1 l

kr 19,40
kr 19,40 per l

Tine Helmelk 1 l

kr 22,90
kr 22,90 per l

TineMelk
Økologisk Lett 1,2%, 1 l

kr 18,30
kr 18,30 per l

TineMelk Lett
1 l

kr 23,10
kr 23,10 per l

TineMelk Lett
0,7%, Økologi...

kr 17,40
kr 17,40 per l

TineMelk Lett
0,5%, 1 l